

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. Š. IR ADB „COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP“
GINČO NAGRINĖJIMO**

2019 m. balandžio 17 d. Nr. 242-162
Vilnius

Lietuvos bankas gavo E. Š. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp pareiškėjo ir draudiko 2018 m. vasario 1 d. buvo sudaryta Transporto priemonių draudimo sutartis (draudimo liudijimo (*duomenys neskelbiami*)) (toliau – Draudimo sutartis), kuria „visų rizikų draudimu“ ir „rinkos verte“ buvo apdraustas lengvasis automobilis „BMW“ (toliau – Automobilis). Draudimo sutartis sudaryta Sausumos kelių transporto priemonių savanoriškojo draudimo taisyklių (nuo 2016 m. balandžio 1 d. galiojanti redakcija) (toliau – Taisyklės) pagrindu. Draudimo sutartyje nustatytas draudimo laikotarpis – nuo 2018 m. vasario 1 d. iki 2019 m. sausio 31 d.

2018 m. lapkričio 9 d. pareiškėjas informavo draudiką apie 2018 m. lapkričio 7 d. įvykusią Automobilio vagystę. Draudiko ekspertas, taikydamas lyginamosios vertės metodą, 2018 m. lapkričio 22 d. nustatė, kad Automobilio rinkos vertė – 4 410 Eur, todėl, pritaikius 10 proc. besąlyginę išskaitą, apskaičiuota 3 969 Eur draudimo išmoka. Pareiškėjo atstovė su draudiko nustatyta Automobilio rinkos verte nesutiko, draudiko paprašė įvertinti aplinkybę, kad Automobilis buvo naujesnio modelio („*face-lift modelis*“), taip pat, kad jame buvo „imobilizatorius, signalizacija, sportinės Recaro sėdynės, elektriniai šildomi veidrodėliai, naujesnio modelio šilumos kontrolės konsolė, modernesnis profesional grotuvas su HiFi garso sistema, automatiniai šviesos žibintai su palydėjimo funkcija, atstumo jutiklių sistema. Be to, automobilis buvo eksploatuojamas su lengvojo lydinio ratlankiais. Taip pat, automobilis buvo dviejų durų, dėl to jo kaina didesnė.“ Pareiškėjo atstovė prašė įvertinti ir Automobilio variklio duomenis. Pareiškėjo atstovė pateikė panašaus automobilio skelbimą ir nurodė, kad pavogtas Automobilis buvo pagamintas 2007 m. gruodžio mėnesį, skelbime nurodytas automobilis pagamintas 2008 m. vasario mėnesį, jis neturi išvardytų parametrų, sportinių sėdynių, yra ketverių durų, tačiau jo kaina yra 5 400 Eur. Draudikas paaiškino, kad pareiškėjo atstovės skelbime nurodytas automobilis nėra maksimaliai panašus į pareiškėjo Automobilį, be to, automobilio rinkos vertė neturėtų būti nustatoma remiantis tik vienu skelbimu. Draudikas pateikė duomenis apie panašių 2007–2008 m. pagamintų automobilių kainas, ir patikino, kad Automobilio vertė nustatyta, įvertinus pareiškėjo atstovės nurodytą įrangą. Nesutikdama su draudiku, pareiškėjo atstovė pateikė dar kelis panašių automobilių skelbimus, tačiau draudikas paaiškino, kad jie nėra tinkami, nes skelbimuose nurodyti ketverių durų automobiliai. Pareiškėjo atstovė nurodė, kad Automobilio vagystės laiku rinkoje nebuvo parduodamų panašių dviejų durų automobilių (kurie, pareiškėjo atstovės manymu, yra brangesni). Pareiškėjo atstovės teigimu, jos siūstuose skelbimuose parduodami automobiliai neturi „rekaro sėdynių“, taip pat Automobilis pirmą kartą buvo registruotas Lietuvoje, o tai lemia didesnę automobilio kainą. Pareiškėjo atstovė pažymėjo, kad jos pateikti skelbimai buvo skelbiami 2018 m. lapkričio mėnesio pirmoje pusėje, kai įvyko Automobilio vagystė. Skelbimų laikas yra itin svarbus, nes įvyko didelių pokyčių rinkoje. Draudikas pareiškėjo atstovei paaiškino, kad jos pateiktuose skelbimuose nurodyti automobiliai skiriasi nuo

Automobilio, o mažiau negu per mėnesį panašių automobilių kaina negalėjo smarkiai pakisti (Automobilio rinkos vertė nustatyta 2018 m. lapkričio 22 d., tokios datos buvo ir skelbimai, kuriais rėmėsi draudikas). Pareiškėjo atstovė nurodė, kad rinkoje „BMW“ automobilių kaina gerokai sumažėjo dėl masinių šio gamintojo automobilių vagysčių.

Draudiko ekspertui nesutikus su pareiškėjo atstovės argumentais, pareiškėjas draudikui pateikė pretenziją, kurioje nurodė abejojantis skelbimų, kuriais rėmėsi draudikas, datomis. Pareiškėjas teigė pateikęs duomenis, kad rėmėsi 2018 m. lapkričio 14 d. skelbimais. Pareiškėjo manymu, vertinant Automobilį, nebuvo atsižvelgta į jo komplektaciją. Be to, pareiškėjo teigimu, draudiko eksperto vertinti automobiliai buvo pagaminti 2007 m. liepos, lapkričio ir spalio mėnesiais, t. y. dviem–penkiais mėnesiais anksčiau negu pareiškėjo Automobilis.

Draudikas 2018 m. gruodžio 18 d. raštu pareiškėją informavo, kad Automobilio rinkos vertę nustatė lyginamosios vertės metodu – pasirinko maksimaliai panašius 3 palyginamuosius objektus. Automobilio rinkos vertė buvo nustatyta 2018 m. lapkričio 22 d., įvertinus rinkoje siūlomus panašius automobilius. Draudikas nurodė, kad nėra duomenų, leidžiančių teigti, kad nuo 2018 m. lapkričio 8 d. iki 2018 m. lapkričio 22 d. „BMW“ 1 klasės automobilių vagysčių skaičius išaugo taip smarkiai, kad tai turėjo įtakos jų kainai. Draudikas minėtu laiku neužfiksavo nė vieno analogiško vagystės atvejo. Draudiko ekspertas atsižvelgė į Automobilio pagaminimo metus, variklio techninius duomenis, pavarų dėžės tipą, kėbulo tipą ir parinko labiausiai panašius lyginamuosius objektus. Pareiškėjo nurodyti lyginamieji objektai neatitiko pagrindinių Automobilio techninių duomenų – kėbulo tipo (pavogtas Automobilis buvo dvejų durų), gamybos metų (Automobilis pagamintas 2007 m.), o pareiškėjo nurodyti lyginamieji objektai yra ketverių durų ir 2008 m. pagaminti automobiliai. Draudikas atsisakė keisti priimtą sprendimą dėl draudimo išmokos dydžio.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išspręsti su draudiku kilusį ginčą dėl draudimo išmokos dydžio. Draudikas Lietuvos bankui pateiktame atsiliepime nurodė, kad su pareiškėjo pretenzijomis dėl draudimo išmokos dydžio nesutinka. Draudikas teigia apskaičiuodamas Automobilio vertę vadovavęsis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu 2000 m. balandžio 17 d. Nr. 120 / 2000 m. balandžio 14 d. Nr. 101 patvirtinta Kelių transporto priemonių vertės nustatymo tvarka ir Kelių transporto priemonių vertinimo instrukcija (toliau – Instrukcija), taip pat Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 patvirtinta Turto ir verslo vertinimo metodika (toliau – Metodika). Instrukcijos 5 punkte nurodyta, kad transporto priemonių vidutinė rinkos vertė pirmiausia turi būti nustatoma lyginamosios vertės metodu. Nustatant transporto priemonės vertę rinkoje, lyginamos tapačių transporto priemonių sandorių kainos. Metodikos 58.1 papunktyje nurodyta, kad, taikant lyginamąjį metodą, surenkama informacija apie ne mažiau kaip 3 per pastaruosius trisdešimt šešis mėnesius įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių kainas, prioriteto tvarka naudojant artimiausius vertinimo duomenis įvykusių sandorių. Metodikos 58.2 papunktyje nustatyta, kad, taikant lyginamąjį metodą, įvertinami vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto, su kuriuo lyginamas vertinamas turtas, skirtumai ir daromos (jeigu būtina) analogiško arba panašaus turto sandorių kainų pataisos, įvertinus laiką, vietą ir kitas sąlygas, lemiančias vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto skirtumus.

Draudikas nurodė, kad, siekdamas įsitikinti, ar priėmė pagrįstą sprendimą, pakartotinai 2019 m. sausio mėnesį atliko panašių į pavogtą Automobilį transporto priemonių kainų rinkoje analizę ir lyginamosios vertės metodu nustatė Automobilio rinkos vertę. Buvo išsamiai palyginti keturi panašūs automobiliai. Draudikas papildomai pasisakė dėl tam tikrų vertintų automobilių savybių: gamyklinis „imobilaizeris“ yra montuojamas visose transporto priemonėse; sportines sėdynes „Recar“ turėjo vienas lyginamasis objektas, kiti lyginamieji objektai minėtų sėdynių neturėjo; automatinio priekinių žibintų įjungimo įrangą turėjo vienas lyginamasis objektas, vienas lyginamasis objektas minėtos įrangos neturėjo, o ar turėjo kiti du vertinti automobiliai, nėra galimybės nustatyti; parkavimo sistemą automobilio gale turėjo visi palyginamieji objektai; lengvojo lydinio ratlankių neturėjo vienas lyginamasis objektas; visų lygintų automobilių variklio tūris ir galia buvo kaip Automobilio. Draudikas informavo, kad pavogtame Automobilyje nebuvo šios vertintuose lyginamuosiuose objektuose esančios įrangos: autopiloto, daugiafunkcio vairo, vienas palyginamasis objektas turėjo originalią navigacijos sistemą.

Draudikas nurodė, kad, VŠĮ „Emprekis“ žinyno duomenų bazės duomenimis, transporto priemonės, tapačios pavogtam Automobiliui, kaina 2019 m. sausio mėnesį buvo tik 1,8 proc.

mažesnė už kainą 2018 m. lapkričio mėnesį, todėl pareiškėjo teiginys, kad kainos krito dėl padaugėjusių vagysčių, nėra pagrįstas. Atsižvelgus į pareiškėjo pastabą, kad pavogtas Automobilis buvo pagamintas 2007 m. gruodžio mėnesį, pakartotinio vertinimo metu buvo vertinti 2008 m. pagaminti automobiliai. Be to, dėl neatitikimų visų palyginamųjų objektų vertę draudikas padidino 10 proc. Vis dėlto 2019 m. sausio mėnesį nustatyta Automobilio rinkos vertė buvo mažesnė, negu nustatyta 2018 m. lapkričio 22 d., taip pat mažesnė ir už pareiškėjo nurodytą Automobilio rinkos vertę.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Iš ginčo šalių nurodytų aplinkybių matyti, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudimo išmokos dydžio. Atsižvelgiant į turto draudimo kompensacinę paskirtį, pažymėtina tai, kad asmens patirtą žalą būtina tiksliai įvertinti, siekiant, kad draudiko mokama draudimo išmoka atlygintų tiek, kiek asmuo iš tikrųjų prarado. Draudimo teisiniuose santykiuose įgyvendinamas Civilinio kodekso 6.251 straipsnyje įtvirtintas visiško nuostolių atlyginimo principas ne tik suteikia nukentėjusiam asmeniui teisę reikalauti visiško nuostolių atlyginimo, bet ir numato, kad asmeniui neturi būti atlyginama daugiau žalos, nei jis patyrė dėl draudžiamąjį įvykio. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015 konstatavo, kad žalos atlyginimas, laikantis visiško nuostolių atlyginimo principo, iš esmės reiškia, jog sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo privalo būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnę už tikruosius nuostolius žalą, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita.

Kasacinis teismas yra konstatavęs, kad, kai ginčas yra susijęs su atlygintinos žalos dydžiu ir nėra susijęs nei su atsisakymu mokėti draudimo išmoką, nei su draudimo išmokos sumažinimo atvejais, nagrinėjant ginčą taikytina bendroji įrodinėjimo naštos taisyklė – šalys turi įrodyti tas aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 178 straipsnis) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018 ir kt.*). Vadovaujantis nurodyta kasacinio teismo praktika, taip pat Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 24 punktu, kuriame nustatyta, kad vartojimo ginčai nagrinėjami laikantis rungimosi principo, darytina išvada, kad pareiškėjas turi įrodyti, kad draudiko apskaičiuota Automobilio rinkos vertė yra nepagrįsta, o galutinė draudimo išmoka yra nepakankama tam, kad būtų atlyginti pareiškėjo realiai patirti nuostoliai. Draudikas, atvirkščiai, turi pagrįsti, kad jo atlikti skaičiavimai, kuriais jis vadovavosi priimdamas sprendimą dėl draudimo išmokos, yra teisingi, o nustatytas atlygintinos žalos dydis atitinka visiško nuostolių atlyginimo principą.

Pareiškėjas teigia, kad draudimo išmoka apskaičiuota neteisingai, netinkamai nustačius Automobilio rinkos vertę. Taisyklių 10.2 papunktyje nurodyta, kad automobilio vagystės atveju, kai automobilis apdraustas Taisyklėse numatytu variantu „rinkos verte“, nuostolių suma yra lygi automobilio rinkos vertei draudžiamąjį įvykio dieną.

Instrukcijos 8 punkte nurodyta, kad transporto priemonės rinkos vertė apskaičiuojama pagal vidutinę rinkos vertę, ją atitinkamai koreguojant. Instrukcijos 5 punkte nurodyta, kad transporto priemonių vidutinė rinkos vertė pirmiausia turi būti nustatoma lyginamosios vertės metodu. Nustatant transporto priemonės vertę rinkoje, lyginamos tapačių transporto priemonių sandorių kainos. Metodikos 58.1 papunktyje nurodyta, kad, taikant lyginamąjį metodą, surenkama informacija apie ne mažiau kaip 3 per paskutinius trisdešimt šešis mėnesius įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių kainas, prioriteto tvarka naudojant artimiausius vertinimo duomenis įvykusių sandorių. Metodikos 58.2 papunktyje nustatyta, kad, taikant lyginamąjį metodą, įvertinami vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto, su kuriuo lyginamas vertinamas turtas, skirtumai ir daromos (jeigu būtina) analogiško arba panašaus turto sandorių kainų pataisos laiko, vietos, kitų sąlygų, išreiškiančių vertinamo turto ir analogiško arba panašaus turto skirtumus, požiūriu.

Iš Lietuvos bankui pateiktos 2018 m. lapkričio 22 d. Išvados apie transporto

priemonės (vidutinę) vertę taikant lyginamosios vertės metodą (toliau – Išvada) matyti, kad draudikas vadovavosi lyginamosios vertės metodu – lygino trijų panašių tos pačios automobilio markės ir klasės transporto priemonių sandorių kainas. Draudikas, remdamasis pavogto Automobilio techniniais duomenimis, vertino kiekvieno lyginamo automobilio pagrindinius duomenis (variklio tūrį, galią, degalų tipą, pavarų dėžę, gamybos metus, durų skaičių, papildomą įrangą), pagal tai darė pataisas ir koregavo lyginamų transporto priemonių vertę.

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjas itin pabrėžė tai, kad draudikas neatsižvelgė į pavogto Automobilio individualius techninius duomenis ir sumontuotą įrangą. Kaip minėta, automobilio vertę draudikas turi nustatyti pagal kuo panašesnių, bet ne identiškų automobilių kainas (juo labiau kai sumontuota speciali, papildoma įrangą). Iš Išvados matyti, kad draudikas įvertino visus pagrindinius Automobilio techninius duomenis, vertintų automobilių techniniai duomenys iš esmės atitiko pavogto Automobilio parametrus. Iš pateiktų skelbimų matyti, kad vieno iš trijų vertintų automobilių variklio galia buvo didesnė negu pareiškėjo Automobilio (ji buvo ne 105 kW, o 130 kW), tačiau minėto automobilio kaina (5 000 Eur) buvo didžiausia iš visų vertintų automobilių, taigi, šio automobilio vertinimas tik padidino vidutinę Automobilio vertę ir nepablogino pareiškėjo padėties.

Atkreiptinas dėmesys, kad, pareiškėjui toliau nesutinkant su draudiko vertinimu, 2019 m. sausio 31 d. draudikas antrą kartą įvertino Automobilį. Šį kartą draudikas vertino keturis 2008 m. pagamintus „BMW“ pirmos klasės automobilius. Nustatyta Automobilio rinkos vertė – 4 170 Eur.

Draudikas pateikė VŠĮ „Emprekis“¹ duomenis apie į Automobilį panašių 2007 m. pagamintų „BMW“ 1 klasės automobilių vidutinę kainą, kuri 2018 m. lapkričio mėnesį buvo 4 550 Eur, o 2019 m. sausio mėnesį – 4 470 Eur, kainų pokytis -1,8 proc.

Iš draudiko pateiktų duomenų matyti, kad draudikas, atlikdamas pakartotinį Automobilio vertinimą, rėmėsi 2019 m. sausio 31 d. skelbimais, tačiau 1,8 proc. padidino visų vertintų automobilių vertes, atsižvelgdamas į VŠĮ „Emprekis“ duomenų bazės duomenis apie nuo 2018 m. lapkričio sumažėjusias kainas. Pateiktais duomenimis, draudiko vertinti keturi automobiliai pagal variklio duomenis, degalų tipą, pavarų dėžės tipą ir durų skaičių atitiko pavogto Automobilio duomenis. Vertinti automobiliai buvo naujesni negu pavogtas 2007 m. pagamintas Automobilis (skelbimuose nurodytos šios vertintų automobilių pagaminimo datos: 2008 m.; 2008 m. vasario mėn.; 2008 m. rugpjūčio mėn.; 2008 m. gruodžio mėn.).

Pareiškėjas, ginčydamas draudiko atliktą pirminį vertinimą, akcentavo, kad nebuvo atsižvelgta į tam tikras reikšmingas automobilio savybes. Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas paaiškino, kad gamyklinis „imobilizeris“ yra montuojamas į visas transporto priemones. Tarp 2019 m. sausio 31 d. vertintų automobilių sportines „Recar“ sėdynes turėjo vienas lyginamasis objektas. Automatinio priekinių žibintų įjungimo įrangą turėjo vienas lyginamasis objektas, vienas lyginamasis objektas minėtos įrangos neturėjo, o ar turėjo kiti du vertinti automobiliai, nėra galimybės nustatyti. Parkavimo sistemą automobilio gale turėjo visi palyginamieji objektai. Lengvojo lydinio ratlankių neturėjo vienas lyginamasis objektas. Draudikas nurodė, kad pavogtame Automobilyje nebuvo šios įrangos, kuri buvo vertintuose lyginamuosiuose objektuose: autopiloto, daugiafunkcio vairo, vienas palyginamasis objektas turėjo originalią navigacijos sistemą. Iš 2019 m. sausio 31 d. išvados matyti, kad draudikas, atsižvelgdamas į komplektacijos skirtumus ir neatitikimus, taikė 10 proc. vertės pataisą, padidino automobilių vertę.

Darytina išvada, kad per 2019 m. sausio 31 d. atliktą pakartotinį vertinimą draudikas įvertino daugiau naujesnių automobilių, atsižvelgė ne tik į pagrindines automobilių technines savybes, tačiau ir į individualias Automobilio savybes, kartu įvertino kainų pokytį rinkoje nuo 2018 m. lapkričio mėnesio. Vis dėlto, atlikus išsamesnį vertinimą, nustatyta mažesnė negu po pirminio vertinimo Automobilio vertė, užfiksuota Išvadoje (4 410 Eur). Minėti duomenys paneigia pareiškėjo nurodytą aplinkybę, kad, apskaičiuojant draudimo išmoką pagal pirminio 2018 m. lapkričio 22 d. vertinimo Išvadą, draudiko nustatyta Automobilio rinkos vertė buvo per maža, kad būtų atlyginti pareiškėjo patirti nuostoliai.

Pareiškėjas, siekdamas pagrįsti nesutikimą su Išvada, pateikė tris interneto svetainėje skelbiamus skelbimus, kuriais siūloma įsigyti „BMW“ markės automobilius. Pareiškėjas

¹ VŠĮ „Emprekis“ interneto tinklapyje (www.emprekis.lt/about.php) nurodoma, kad šiame žinyne „nurodomos Lietuvos rinkoje parduodamų ES ir JAV rinkoms skirtų transporto priemonių kainos. Lietuvos rinkoje parduodamų naudotų transporto priemonių, kurios buvo skirtos ne ES ir JAV rinkoms, kainos dažniausiai būna panašios į žinyne nurodytas tokių pat (arba panašių) automobilių kainas“.

nurodė, kad panašiausias į pavogtą Automobilį yra automobilis, kurio kaina skelbime – 5 400 Eur. Pareiškėjas atkreipė dėmesį, kad nors šio automobilio sėdynės yra paprastos, o ne „Recar“, jo kaina yra didesnė, negu nustatyta draudiko. Pareiškėjas nurodė, kad kito į pavogtą Automobilį panašaus automobilio kaina yra 5 200 Eur, nors jis baltos spalvos, todėl pigesnis negu pavogtas Automobilis, be to, taip pat yra be „Recar“ sėdynių. Kito panašaus automobilio kaina – 4 700 Eur. Nors automobilis yra nepopuliarios pilkos spalvos, tačiau jo kaina taip pat didesnė, negu nustatyta draudiko. Pareiškėjo pateiktuose skelbimuose nurodyta automobilio pagaminimo data, variklio tūris, galia, kuro tipas. Draudiko manymu, pareiškėjo nurodyti automobiliai nėra tinkami rinkos kainai nustatyti, nes smarkiai skiriasi nuo Automobilio – yra keturių durų ir naujesni, pagaminti 2008 m. Įvertinus pareiškėjo pateiktus skelbimus, sutiktina su draudiku, kad visuose pateiktuose skelbimuose automobiliai yra ketverių durų (nors pavogtas automobilis buvo dvejų durų), taip pat du automobiliai yra pagaminti 2008 m. Be to, vieno iš nurodytų automobilių (kurio kaina – 4 700 Eur) variklio galia 100 kW (pavogto Automobilio – 105 kW). Draudikas pagrįstai manė, kad jo vertinti automobiliai labiau atitinka Automobilio duomenis.

Kaip minėta, Išvada, kurios pagrindu apskaičiuota draudimo išmoka, parengta 2018 m. lapkričio 22 d. pagal tą dieną buvusių panašių automobilių pardavimo skelbimus. Pareiškėjui kilo abejonių, ar tikrai skelbimai, kuriais rėmėsi draudikas, buvo aktualūs rengiant Išvadą. Pareiškėjo teigimu, jo pateikti skelbimai yra labiau tinkami Automobilio vertei nustatyti, nes paskelbti 2018 m. lapkričio 14 d., t. y. beveik iš karto po Automobilio vagystės, o draudiko duomenys nėra tinkami, nes dėl padaugėjusių „BMW“ markės automobilių vagysčių padėtis rinkoje pasikeitė, minėtos markės automobilių kaina krito.

Draudikas Lietuvos bankui pateikė duomenis – nuotraukas, iš kurių matyti, kad skelbimai, kuriais remtasi Išvadoje, buvo peržiūrėti 2018 m. lapkričio 22 d. Minėti duomenys paneigia pareiškėjo prielaidas, kad skelbimai, kuriais rėmėsi draudikas, nebuvo faktiškai paskelbti ir aktualūs rengiant Išvadą.

Kaip minėta, Automobilis buvo pavogtas 2018 m. lapkričio 7 d., o draudiko Išvada apie Automobilio vertę parengta 2018 m. lapkričio 22 d., taigi, praėjus 15 dienų nuo vagystės. Pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių įrodymų, patvirtinančių, kad nuo vagystės iki Išvados parengimo „BMW“ markės automobilių kaina rinkoje būtų smarkiai pasikeitusi. Draudiko pateikti VŠĮ „Emprekis“ duomenys taip pat paneigia pareiškėjo teiginius apie reikšmingus kainų pokyčius rinkoje. Taigi, nėra pagrindo teigti, kad rengiant draudiko Išvadą vertinti skelbimai nebuvo aktualūs Automobilio rinkos vertei nustatyti.

Įvertinus nurodytas aplinkybes, nėra pagrindo teigti, kad draudikas 2018 m. lapkričio 22 d. Išvadoje netinkamai nustatė Automobilio rinkos vertę. Taisyklių 10.11 papunktyje nustatyta, kad automobilio ar jo dalių vagystės atveju taikoma Draudimo sutartyje nustatyta procentinė išskaita - „išskaita vagystės atveju“, tačiau visais atvejais taikoma išskaita negali būti mažesnė už Draudimo sutartyje nustatytą fiksuoto dydžio išskaitą („Išskaita“). Draudiko 2018 m. lapkričio 22 d. nustatyta Automobilio rinkos vertė – 4 410 Eur, o apskaičiuota išmokos suma, pritaikius 10 proc. besąlyginę išskaitą, – 3 969 Eur. Nesant pagrindo išvadai, kad draudimo išmoka apskaičiuota netinkamai, pareiškėjo reikalavimas atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo E. Š. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.